

เรื่องที่ 2

การเกิดสุริยุปราคาและจันทรุปราคา

คิดก่อนอ่าน

ปรากฏการณ์สุริยุปราคาและจันทรุปราคาแตกต่างกันอย่างไร

คำสำคัญ

- สุริยุปราคา (solar eclipse)
- จันทรุปราคา (lunar eclipse)

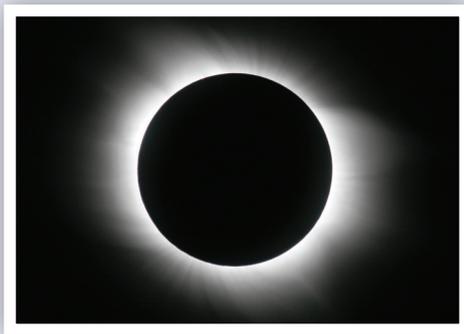

สื่อเสริมเพิ่มความรู้
<http://ipst.me/10931>

มีเรื่องเล่าว่า เมื่อครั้งที่เหล่าเทวดาและยักษ์ทั้งหลายร่วมกันทำพิธีกวนเกษียรสมุทร เพื่อให้ได้น้ำอมฤตที่ทำให้สามารถมีชีวิตอยู่ได้ตลอดไป ในขณะนั้นพระราหูแอบอยู่ในกลีบเมฆ เมื่อทำพิธีสำเร็จพระราหูจึงรีบแอบมาดื่มน้ำอมฤตนั้น พระอาทิตย์และพระจันทร์เห็นเข้าจึงรีบไปบอกพระนารายณ์ เมื่อพระนารายณ์ทราบจึงขว้างจักรไปตัดลูกกลางลำตัวพระราหูขาดกลายเป็น 2 ท่อน แต่ด้วยว่าน้ำอมฤตที่พระราหูได้ดื่มนั้นไหลไป

จนถึงกลางลำตัวพระราหูแล้วพอดี ครึ่งบนของพระราหูที่ถูกตัดออกจึงกลายเป็นอมตะ ตั้งแต่นั้นมา พระราหูประกาศเป็นศัตรูกับพระอาทิตย์และพระจันทร์ทันที เมื่อใดที่พระราหูพบเจอพระอาทิตย์หรือพระจันทร์ ก็จะจับมาอมไว้ด้วยความโกรธแค้น ทำให้พระอาทิตย์และพระจันทร์มืดลง แต่ก็อมไว้ได้ไม่นานก็ต้องคายออกมา เพราะทนความร้อนและรัศมีของพระอาทิตย์และพระจันทร์ไม่ได้

ดังนั้นหลายครั้งเมื่อเกิดปรากฏการณ์ดวงอาทิตย์มืด หรือที่เรียกว่า **สุริยุปราคา** และปรากฏการณ์ดวงจันทร์มืดลงแล้วอาจเปลี่ยนเป็นสีแดง ที่เรียกว่า **จันทรุปราคา** เราอาจเคยเห็นคนเคาะหรือตีสิ่งต่าง ๆ ให้มีเสียงดัง เพื่อไล่พระราหูให้รีบคายพระอาทิตย์และพระจันทร์ออกมา เราคิดว่าเรื่องเหล่านี้เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นจริงหรือไม่ อยากรู้หรือไม่ว่าปรากฏการณ์สุริยุปราคาและจันทรุปราคาเกิดขึ้นได้อย่างไร เกี่ยวข้องกับเงาอย่างไร เราจะได้มาเรียนรู้กัน

รูปที่ 18 ปรากฏการณ์สุริยุปราคาเต็มดวง

รูปที่ 19 ปรากฏการณ์จันทรุปราคาเต็มดวง

ที่มา : สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ (องค์การมหาชน)

รู้หรือยัง

ปรากฏการณ์สุริยุปราคาและ
จันทรุปราคาแตกต่างกันอย่างไร